

נתונים על אלימות כלפי נשים

כתיבה: ד"ר נורית יכימוביץ-כהן | אישור: אורלי אלמגור-לוטן

תאריך: כ"ב בחשוון תשפ"ג, 16 בנובמבר 2022

סקירה

תוכן עניינים

1.....	תמצית.....	
3.....	נתונים על קורבנות אלימות בשנת 2021.....	.1
6.....	חלקה של האלימות במשפחה בכלל האלימות שדווחה בשנת 2021.....	.2
8.....	נתונים על נשים קורבנות אלימות בין בני זוג, 2019-2021.....	.3
10.....	נתונים על רצח.....	.4
11.....	נתונים על כלל הנרצחים – פילוח לפי קבוצות אוכלוסייה.....	4.1
11.....	רצח על ידי קרובי משפחה.....	4.2
12.....	מבט על הגשת כתבי אישום בתיקי רצח נשים.....	4.3

תמצית

מסמך זה נכתב לקראת ציונו בכנסת של היום הבין-לאומי למאבק באלימות כלפי נשים. במסמך יוצגו נתוני המשטרה על נשים שהיו קורבנות לאלימות, בדגש על אלימות בהקשר הזוגי-משפחתי, כפי שהם משתקפים בתיקי החקירה של המשטרה. הנתונים יוצגו בכמה פילוחים ובחלק מהמקרים הם יוצגו בצד נתונים על גברים שהיו קורבנות לאלימות. במסמך בחנו נתונים על ארבעה סוגי עבירות: עבירות נגד גוף, איומים, עבירות מין ועבירות נגד אדם (הכוללות בין היתר רצח ונסיון לרצח). להלן עיקרי המסמך:

נתוני שנת 2021

בין ארבעת סוגי העבירות האלו מספר הקורבנות הגדול ביותר היה **בעבירות נגד גוף ובעבירות איומים**. קצת פחות ממחצית הקורבנות בעבירות אלו היו נשים; כרבע מהנשים האלו היו לא-יהודיות (קצת יותר משיעורן באוכלוסייה).

בעבירות נגד אדם 80% מהקורבנות היו גברים ו-20% היו נשים. בין הנשים נרשם שיעור גבוה של לא-יהודיות (יחסית לשיעורן באוכלוסייה) – 36% מקורבנות העבירה.

בעבירות מין שדווחו למשטרה בשנת 2021, חלקן של הנשים בין הקורבנות היה גדול במיוחד: 82%; מהן - 90% היו יהודיות. מכאן, ששיעורן של הלא-יהודיות - 10% - היה נמוך ביחס לשיעורן באוכלוסייה.

בעבירות נגד גוף ואיומים היה שיעור גבוה של נשים שחוו את האלימות בהקשר הזוגי-משפחתי: זיקה משפחתית (בן זוג או קרוב משפחה אחר) נרשמה בתיקיהן של 56% מהנשים שהיו קורבנות לעבירות נגד גוף ו-50% מהנשים שהיו קורבנות לעבירות איומים; שיעורים אלו גדולים פי שלושה מהשיעורים המקבילים בקרב גברים.

בעבירות מין תועדו שיעורים נמוכים יחסית של קרבת משפחה בין החשוד לקורבן (הן בקרב קורבנות נשים והן בקרב קורבנות גברים) אך גם בעבירות אלו נשים נפגעו יותר מגברים על ידי בן זוג או קרוב משפחה אחר.

נשים נפגעות אלימות בין בני זוג בשנים 2019-2021

בין שנת 2019 לשנת 2020 גדל מספר הנשים שנרשמו במשטרה כקורבנות לעבירות נגד גוף, איומים ועבירות מין. אפשר לייחס את הגידול הזה להגבלות הקורונה שכללו סגרים ושהייה ממושכת בבית, אולם מספר הקורבנות לא קטן גם כאשר ההגבלות הוסרו בהדרגה בשנת 2021.

שיעור הנשים הלא-יהודיות בקרב קורבנות עבירות בין בני זוג היה גדול משיעורן באוכלוסייה (שהוא כ-20%): בשנים 2019-2021 נשים לא-יהודיות היו 30% מקורבנות עבירות נגד גוף מצד בן הזוג, 23% מקורבנות עבירות איומים ו-24% מקורבנות עבירות מין בין בני זוג, בתיקים שנפתחו.

רצח נשים

בשנת 2020 נרצחו בישראל 29 נשים. בשנת 2021 נרצחו 27 ובשנת 2022 (עד 8 בנובמבר) נרצחו 21 נשים. בין תחילת שנת 2021 ל-8 באוגוסט 2022 נשים היו 16% מקורבנות הרצח בישראל.

כמעט כל הנשים היהודיות שנרצחו מאז תחילת שנת 2020 (93%) נרצחו בידי בן זוגן או בידי קרוב משפחה אחר. אשר לנשים הערביות שנרצחו בתקופה זו - רק בשליש מהמקרים מצויינת בתיק החקירה זיקה משפחתית; בעשירית מהמקרים צויין כי האישה נרצחה על ידי אדם זר וב-58% מהמקרים לא נרשם בתיק חשוד או מניע לרצח.

הגשת כתבי אישום בתיקי רצח

מניתוח תיקי רצח שנפתחו בשנים 2020-2021 עלה כי יש הבדל בשיעורי הגשת כתבי אישום בתיקי רצח נשים יהודיות וערביות:

- בשנים אלו נרצחו 22 נשים יהודיות. בשישה ממקרים אלו עדיין לא הוגש כתב אישום; בכל השישה נרשמה בתיק זיקה משפחתית בין החשוד לקורבן.
- בשנים אלו נרצחו 33 נשים ערביות; ברוב גדול של התיקים שבהם ידוע למשטרה על זיקה משפחתית בין החשוד לקורבן הוגש כתב אישום (10 כתבי אישום ב-11 מקרי רצח כאלו). בעבור שני שלישים מהנשים הערביות שנרצחו בשנים אלו (22 נשים) לא נרשמה בתיק החקירה זיקה משפחתית; מקרב קבוצה זו הוגשו רק ארבעה כתבי אישום, במקרים שבהם נקבעו חשוד ומניע לרצח. **ב-18 התיקים הנותרים לא נרשם חשוד, המניע לרצח אינו ידוע למשטרה ועדיין לא הוגש כתב אישום.**

מסמך זה נכתב לקראת ציונו בכנסת של היום הבין-לאומי למאבק באלימות כלפי נשים. במסמך יוצגו נתונים על אלימות כלפי נשים, בדגש על אלימות בהקשר הזוגי-משפחתי, ובחלק מהמקרים יוצגו לצידם גם נתונים על אלימות כלפי גברים.¹ בראשית המסמך יוצגו נתונים על סך הקורבנות של אלימות פיזית ואיומים שתועדו בתיקי המשטרה וניתוח של נתונים אלו לפי הזיקה בין החשוד לקורבן: בן זוג, קרוב משפחה אחר או ללא תיעוד של זיקה משפחתית. בהמשך המסמך נתמקד בקורבנות רצח, בדגש על רצח נשים. בחלק מהמקרים הנתונים במסמך יוצגו גם בפילוח לפי קבוצות אוכלוסייה: יהודים וערבים או יהודים ולא-יהודים, בהתאם להגדרות של יחידות שונות של משטרת ישראל שהפיקו את הנתונים.

1. נתונים על קורבנות אלימות בשנת 2021²

להלן יוצגו בטבלה 1 נתוני משטרת ישראל על **קורבנות אלימות בשנת 2021 בפילוח מגדרי; יודגש כי מדובר בכלל קורבנות האלימות שדווחו למשטרה, לאו דווקא קורבנות אלימות במשפחה**. הנתונים כוללים ארבעה סוגי עבירות: עבירות נגד גוף (הכוללות בין היתר: עבירות חבלה גופנית חמורה, תקיפה ושאר עבירות נגד גוף האדם),³ עבירות מין (למשל אינוס, מעשה מגונה והטרדה מינית),⁴ איומים ועבירות נגד אדם (רצח, ניסיון לרצח, הריגה וגרימת מוות ברשלנות).⁵ נתונים אלו הופקו על ידי אגף התכנון של המשטרה (להלן: אג"ת) בחודש אוגוסט 2022; יודגש כי נתונים אלו הם דינמיים ועשויים להשתנות לפי מועד הפקתם. יובהר כי נתונים אלו אינם בהכרח מייצגים את כלל היקף האלימות בישראל, אלא רק את האלימות שדווחה למשטרה.

העבירות נרשמו בסדר יורד, לפי שכיחותן (בקרב כלל קורבנות העבירה). ייתכן שיש גברים ונשים שהיו קורבן ליותר מסוג עבירה אחד, על כן אי אפשר לסכום את הנתונים בטבלה.

¹ בפרקים 1-3 נתוני הנשים כוללים גם נערות וילדות, ונתוני הגברים כוללים גם נערים וילדים. הנתונים על רצח נשים בפרק 4 כוללים נשים ונערות מעל גיל 12 והנתונים על רצח גברים כוללים את בני כל הגילאים. רס"ב זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה ומשפחה, משטרת ישראל, שיחת טלפון, 16 בנובמבר 2022.

² תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

³ משטרת ישראל, אגף התכנון והארגון, מחלקת אסטרטגיה, חוליית הפקת מידע, [משטרת ישראל, השנתון הסטטיסטי 2021](#), אוגוסט 2022, עמ' 19.

⁴ שם.

⁵ שם.

טבלה 1: קורבנות אלימות בפילוח לפי מגדר וסוג העבירה, 2021⁶

סך הכול	קורבן גבר	קורבן אישה	
49,368	27,432	21,936	עבירות נגד גוף
46,161	24,189	21,972	איומים
6,625	1,181	5,444	עבירות מין
1,026	820	206	עבירות נגד אדם

כפי שעולה מטבלה 1, בשנת 2021:⁷

- 56% מהקורבנות של עבירות נגד גוף היו גברים ו-44% היו נשים;
- 52% מהקורבנות של עבירות איומים היו גברים ו-48% היו נשים;
- 82% מהקורבנות של עבירות מין היו נשים ו-18% היו גברים;

• 80% מהקורבנות של עבירות נגד אדם היו גברים ו-20% היו נשים (206 נשים מתוך 1,026 קורבנות). בהקשר זה נציין כי נתוני הרצח המופקים על ידי אג"ת אינם חופפים במדויק את נתוני אגף חקירות ומודיעין של המשטרה (להלן: אח"מ) שנאספים ומתוקפים באופן פרטני; לנוכח חומרתן של עבירות אלו, בפרק 4 יוצגו בנפרד נתוני אח"מ. עם זאת, בפרק זה מוצגים נתוני אג"ת על עבירות נגד אדם שכן הם כוללים גם נתוני ניסיון לרצח, שנראה כי מספרם אינו זניח (שעה שנתוני אח"מ שיוצגו בהמשך אינם כוללים את העבירה הזו).⁸

להלן יוצג בתרשים 1 פילוח של נתוני הנשים שהיו קורבנות לאלימות בשנת 2021 (נתונים שהוצגו בטבלה 1) לפי קבוצות אוכלוסייה; מרכז המחקר והמידע של הכנסת ביקש מהמשטרה להפיק את הנתונים לפי הקבוצות יהודי וערבי, אך הנתונים הופקו לפי קבוצות האוכלוסייה יהודי ולא-יהודי.⁹

⁶ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

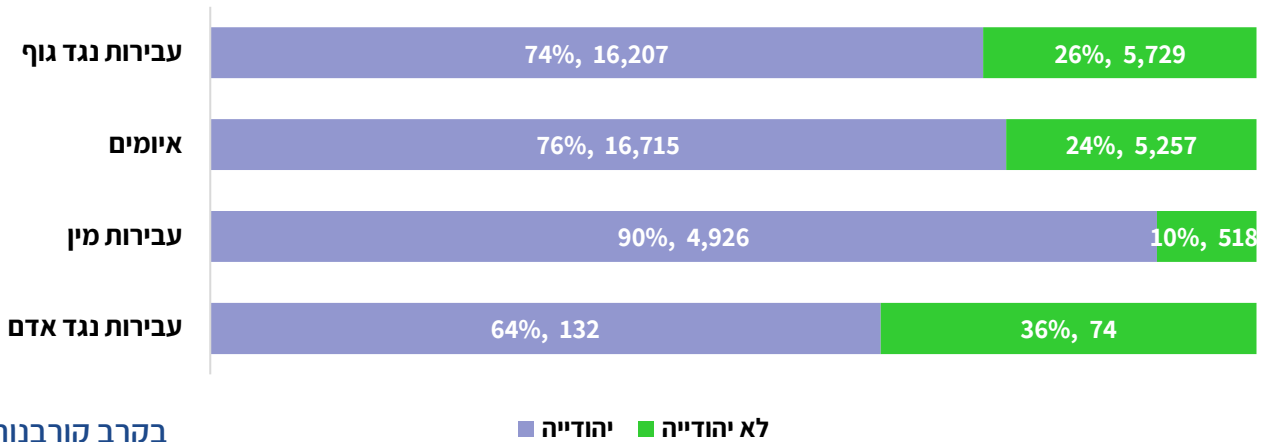
העבירות נרשמו בסדר יורד, לפי שכיחותן (בקרוב כלל קורבנות העבירה). יתכן שיש נשים שהיו קורבן ליותר מסוג עבירה אחד, על כן אי אפשר לסכום את הנתונים בטבלה.

⁷ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

⁸ לפי מסמך קודם מספר נסיונות הרצח של נשים אינו קטן; לדוגמה, בשנים 2013-2016 נרצחו בישראל 113 נשים ונרשמו 116 ניסיונות לרצח. רינת בניטה, [רצח וניסיונות לרצח של נשים, בדגש על רקע של אלימות במשפחה](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 16 בנובמבר 2017.

⁹ הקבוצה "לא יהודי" כוללת בעיקר ערבים, אך היא יכולה לכלול גם זרים; תיירים, מבקשי מקלט ועובדים זרים.

תרשים 1: נשים קורבנות אלימות בפילוח לפי סוג העבירה וקבוצות אוכלוסייה, 2021¹⁰

בקרבת קורבנות
עבירות נגד גוף,
איומים ועבירות נגד
אדם שיעור הנשים
הלא-יהודיות גבוה
משיעורן באוכלוסייה,
ואילו בקרב קורבנות
עבירות מין המצב
הפוך ושיעור הערביות
קטן משיעורן
באוכלוסייה

לפי הנתונים בתרשים 1, בשנת 2021 נשים לא-יהודיות, ששיעורן באוכלוסייה הוא כ-20%, היו כרבע מהקורבנות בעבירות נגד גוף ובעבירות איומים ו-36% מהקורבנות בעבירות נגד אדם. בעבירות מין (לפחות באלו שדווחו למשטרה) שיעורן של קורבנות העבירה הלא-יהודיות (10%) היה קטן במידה ניכרת משיעורן באוכלוסייה.¹¹

סיכום ביניים - ככל שהדבר משתקף בתיקי המשטרה שנפתחו בשנת 2021:

בין ארבעת סוגי העבירות שעליהן ביקשנו נתונים מהמשטרה, מספר הקורבנות הגדול ביותר היה בעבירות נגד גוף ובעבירות איומים; בשנת 2021 קצת פחות ממחצית הקורבנות בעבירות אלו היו נשים; כרבע מהנשים האלו היו לא-יהודיות. בעבירות נגד אדם 80% מהקורבנות היו גברים ו-20% היו נשים. בין הנשים נרשם שיעור גבוה של לא-יהודיות (יחסית לשיעורן באוכלוסייה) – 36% מקורבנות העבירה. בעבירות מין שדווחו למשטרה בשנת 2021 חלקן של הנשים בין הקורבנות היה גדול במיוחד: 82%. 90% מהנשים שהיו קורבנות לעבירות מין שדווחו למשטרה היו יהודיות. מבין אלה, שיעורן של הלא יהודיות – 10% – נמוך ביחס לשיעורן באוכלוסייה.

¹⁰ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

¹¹ ש.ם.

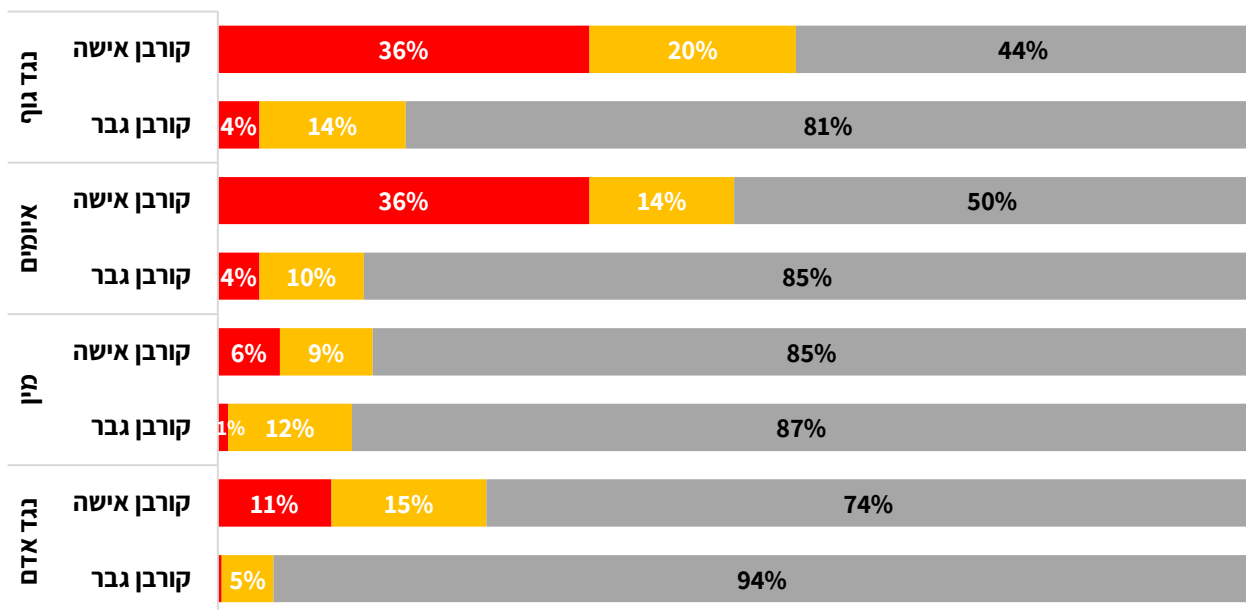
2. חלקה של האלימות במשפחה בכלל האלימות שדווחה בשנת 2021

עד כה הוצגו נתונים על קורבנות אלימות פיזית ואיומים בכלל הנסיבות יחד. בפרק זה יוצגו נתונים על קורבנות שבעבורם תועדה קירבת משפחה עם החשוד (בן זוג או קרוב משפחה אחר).

לפי נתוני המשטרה, בכל סוגי העבירות שהוזכרו לעיל (עבירות נגד גוף, איומים, עבירות מין ועבירות נגד אדם) יש הבדל ניכר בין נשים לגברים במה שנוגע לחלקה של האלימות במשפחה, כאשר בקרב הנשים שיעור גבוה יותר של העבירות היו בתוך המשפחה. להלן יוצגו נתונים על כך בתרשים 2, בפילוח לפי הזיקה בין הקורבן לחשוד או הנילון: בן זוג,¹² קרוב משפחה אחר,¹³ או ללא זיקה משפחתית מתועדת.¹⁴ יודגש, כי הנתונים בהם לא מתועדת זיקה משפחתית כוללים גם תיקים שבהם לא נרשם חשוד או מניע.

תרשים 2: התפלגות הזיקות בין הקורבן לחשוד שתועדו בתיקי המשטרה,

לפי מגדר הקורבן וסוג העבירה, 2021¹⁵

■ ללא זיקה משפחתית מתועדת בתיק ■ קרוב משפחה אחר ■ בן זוג

¹² בזיקת בן זוג כלולים: נשואים, גרושים, בני זוג אחרים.

¹³ זיקת קרוב משפחה אחר כוללת: אב או אם (כולל הורים חורגים), בן או בת (כולל בן או בת חורגים), אח, אחות, דוד או דודה, אחיין או אחיינית, בני דודים, גיס או גיסה, סב או סבתא, נכד או נכדה. תשובת מחלקת הסטטיסטיקה של המשטרה על שאלת הבהרה, דוא"ל, 16 באוגוסט 2022.

¹⁴ הזיקה המשפחתית נקבעת ומסומנת בתיק החקירה על ידי הקצין החוקר ואפשר שגם פילוח זה של הנתונים הוא דינמי, אך נציין כי הנתונים הופקו באוגוסט 2022, לפחות שמונה חודשים ממועד פתיחת התיקים.

¹⁵ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

בעבירות נגד גוף ואיזמים שיעור הנשים שנפגעו על ידי קרוב משפחה גדול פי שלושה בערך מהשיעור המקביל בקרב גברים נפגעי עבירות אלה

5% מהגברים שהיו קורבן לעבירה נגד אדם נפגעו על ידי קרוב משפחה, לעומת שיעור של 26% בקרב נשים קורבנות עבירות אלה

אשר לעבירות שבהן לא נקבעה זיקה משפחתית נסייג כי חלק מהן עדיין לא פוענחו

בכל סוגי העבירות שמוצגים בתרשים יש שיעור גבוה של נשים שנפגעו מאלימות על ידי קרובי משפחה יחסית לשיעור המקביל בקרב גברים:¹⁶

- **בעבירות נגד גוף** שיעור הנשים שנפגעו על ידי קרוב משפחה (56%) גדול פי שלושה מהשיעור המקביל בקרב גברים (18%).
- **בעבירות איזמים** כמחצית הנשים נפגעו על ידי קרוב משפחה, יותר מפי שלושה מהשיעור המקביל בקרב גברים (14%).
- **בעבירות נגד אדם מרבית העבירות נעשות מחוץ למשפחה (גם בין הקורבנות הנשים וגם בין הקורבנות הגברים), לפחות ככל שתועד בתיקי המשטרה.** בקרב הגברים נפגעי עבירות נגד אדם, שיעור הנפגעים מחוץ למשפחה הוא 95% (ובתיקיהם של נפגעי האלימות במשפחה כמעט שלא נרשמה זיקת בן זוג בין החשוד לקורבן, אלא בעיקר זיקת קרוב משפחה אחר). בקרב הנשים שנפגעו מעבירות נגד אדם, אצל 74% לא נרשמה בתיק זיקה משפחתית בין החשוד לקורבן. בהקשר זה נזכיר שוב כי חלק ממקרים אלו (בעיקר של קורבנות לא-יהודים או לא-יהודיות) עדיין לא פוענחו ובתיק לא נרשם חשוד או מניע לעבירה.¹⁷ כאמור, בפרק 4 יוצגו נתונים מפורטים יותר על נשים שנרצחו מאז שנת 2020.
- **בעבירות מין:** ככלל, במרבית העבירות האלו לא תועדה זיקה משפחתית. במקרים הלא-רבים שבהם תועדה אלימות במשפחה, בקרב הנשים שיעור הנפגעות מבן-זוג היה גדול יחסית לשיעור בקרב גברים (6% לעומת 1% בהתאמה). לעומת זאת, שיעור הגברים שהיו קורבן לאלימות מצד קרוב משפחה אחר היה גבוה מעט מהשיעור המקביל בקרב נשים (12% לעומת 9% בהתאמה).

בעבירות נגד גוף ואיזמים יש שיעור גבוה יחסית של נשים שחוות אלימות בהקשר הזוגי-משפחתי.

בעבירות מין ובעבירות נגד אדם נראה כי בשיעור נמוך יותר של התיקים יש תיעוד של קרבת משפחה בין החשוד לקורבן; אך לפחות במה שקשור לעבירות נגד אדם נראה כי התיעוד אינו מלא, שכן תיקים רבים לא פוענחו; לפירוט על כך - ראו פרק 4.

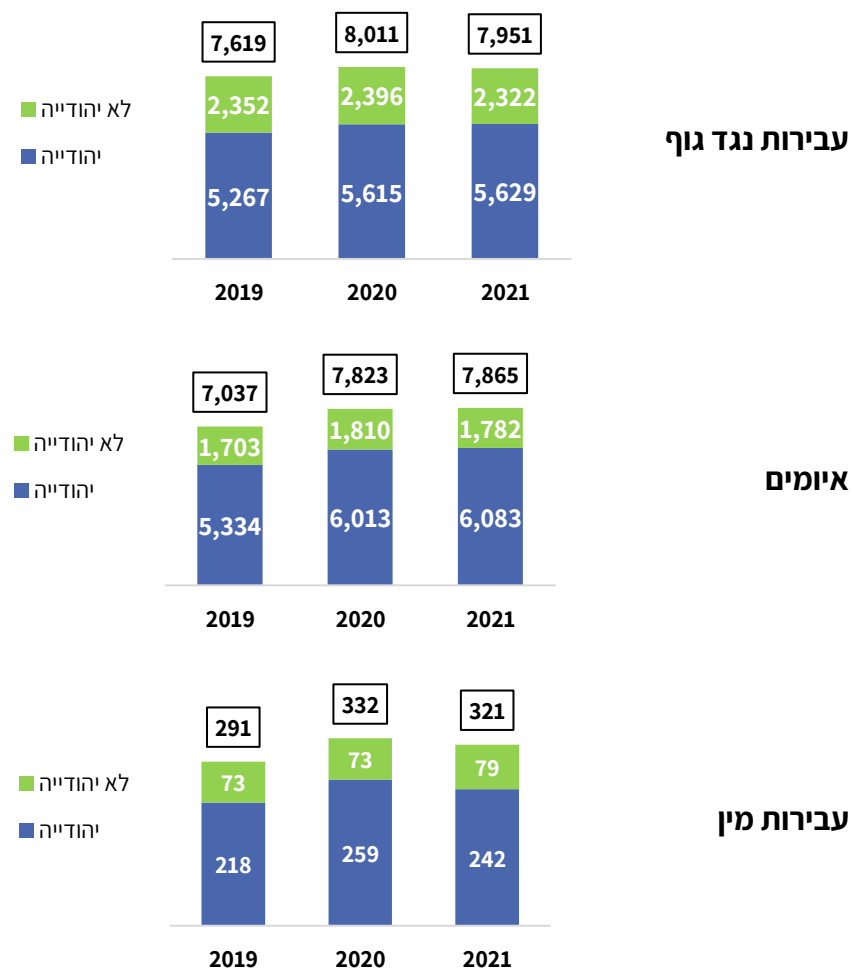
¹⁶ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

¹⁷ מקרב הנשים שהיו קורבנות לעבירות נגד אדם 11% נפגעו על ידי בן זוג ו-15% נפגעו על ידי קרוב משפחה אחר. בהמשך יוצגו נתוני אח"מ המצביעים על ההבדל בעניין זה בין קורבנות יהודיות לקורבנות ערביות. שם.

3. נתונים על נשים קורבנות אלימות בין בני זוג, 2019-2021¹⁸

כפי שעלה מתרשים 2, במה שנוגע לאלימות כלפי נשים חלקה של האלימות במשפחה גדול יחסית (בהשוואה לאלימות כלפי גברים). בפרק זה נתמקד בנתונים אודות נשים נפגעות אלימות בין בני-זוג, בשנים 2019-2021. להלן יוצגו בתרשים 3 נתונים על מספר הנשים שנרשמו כקורבנות בתיקים שבהם נקבעה זיקת **בני זוג** בעבירות נגד גוף, אימים ועבירות מין, בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה של קורבנות העבירה (יהודיות או לא-יהודיות); במסגרת יוצג מספר הקורבנות הכולל.¹⁹

תרשים 3: נשים קורבנות אלימות בין בני זוג, לפי קבוצת אוכלוסייה של הקורבן, 2019-2021²⁰

¹⁸ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

¹⁹ בחלק מהתיקים נרשמו גם תלונות הדדיות, כלומר שני בני הזוג התלוננו על אלימות; לפי נתונים משנים קודמות מדובר בכמישית מהתיקים. נורית יכימוביץ-כהן, [אלימות במשפחה בדגש על אלימות כלפי נשים, ריכוז נתוני המשטרה לשנים 2017-2016](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 15 בנובמבר 2018.

²⁰ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

בשנים 2019-2021
שיעור הלא-יהודיות
מקרב כלל הנפגעות
מאלימות מצד בן זוג
היה גדול משיעורן
באוכלוסייה

לפי נתונים אלו (המשקפים כאמור את האלימות המדווחת בלבד), בשנים 2019-2021 **שיעור הנשים הלא-יהודיות מקרב הנשים נפגעות עבירות אלימות בין בני זוג היה גדול משיעורן באוכלוסייה**: 30% מהנשים נפגעות עבירות נגד גוף,²¹ 23% מהנשים נפגעות עבירות אימים²² ו-24% מהנשים נפגעות עבירות מין.²³ לצורך ההשוואה נזכיר כי שיעור הלא-יהודיות בקרב כלל הקורבנות (לאו דווקא מי שנפגעו מעבירות בין בני זוג) היה נמוך יותר: 26% בעבירות נגד גוף, 24% בעבירות אימים ורק 10% בעבירות מין (ראו תרשים 1).

עוד עולה מהנתונים בתרשים 3 כי בין השנים 2019-2020 **גדל מספר הנשים שהיו קורבנות לאלימות מצד בן זוגן בשלושת סוגי העבירות, אולם במידה שונה בשתי קבוצות האוכלוסייה**:

- בעבירות נגד גוף גדל מספר הנשים הקורבנות ב-5% (בקרב יהודיות ב-7% ובקרב לא-יהודיות בכ-2%);
- בעבירות אימים גדל מספרן ב-11% (בקרב יהודיות ב-13% ובקרב לא-יהודיות בכ-6%);
- בעבירות מין גדל מספרן ב-14% (בקרב יהודיות ב-19%, בעוד שמספר הנשים הלא-יהודיות שנרשמו כקורבנות לא גדל).²⁴

אפשר לקשור את הגידול במספר הנשים שהיו קורבנות לעבירות בין בני זוג בין שנת 2019 לשנת 2020, להגבלות התנועה והסגרים שהוטלו בשנת 2020 בעת מגיפת הקורונה. בהקשר זה נזכיר שגם לפי מסמך קודם, בשנה הראשונה למשבר הקורונה אכן נרשם גידול במספר תיקי האלימות במשפחה שנפתחו במשטרה ובמקביל לכך נרשם גידול גם בפנייה או בהשתתפות במעני הווחה.²⁵ **עם זאת, גם בשנת 2021 – שבה הגבלות הקורונה הוסרו בהדרגה – מספר הקורבנות לעבירות נגד גוף ואימים לא קטן, ואף גדל במידת-מה בעבירות נגד גוף ואימים כלפי נשים יהודיות.**

²¹ בעבירות נגד גוף היו 16,511 קורבנות עבירה יהודיות ו-7,070 לא יהודיות. תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

²² בעבירות אימים היו 17,430 קורבנות עבירה יהודיות ו-5,295 לא יהודיות. שם.

²³ בעבירות מין היו 719 קורבנות עבירה יהודיות ו-225 לא יהודיות. שם.

²⁴ בעבירות נגד אדם גדל מספר הקורבנות גדל ב-55% (ובקרב יהודיות ב-144%, כלומר כמעט פי 2.5), אך נתון זה אינו מדויק. נתונים מדויקים יותר שהופקו על ידי אגף חקירות ומודיעין של המשטרה יוצגו בהמשך.

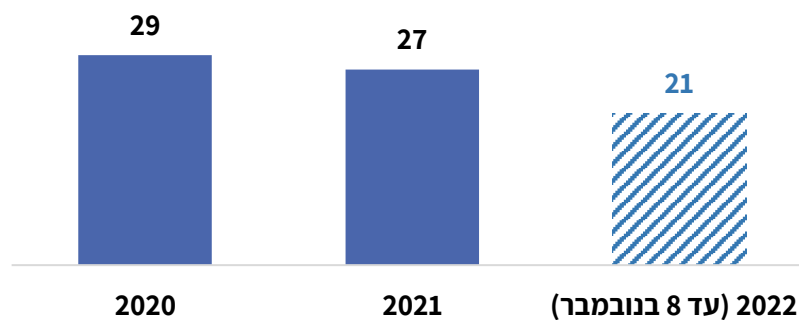
²⁵ בין שנת 2019 לשנת 2020 מספר התיקים שנפתחו במשטרה בגין תלונות נשים על אלימות מצד בן זוגן גדל ב-12%; מספר המשפחות המטופלות במרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה גדל ב-7%; מספר הנשים ששהו במקלטים לנשים נפגעות אלימות וילדיהן גדל ב-11%. מספר הפניות של נשים לקו הסיוע של מרכז הסיוע לנפגעות תקיפה מינית ואלימות בנצרת (שאליו פונות נשים ערביות) גדל ב-40%, ומספר הפניות למרכז הסיוע הזה בגין אלימות מצד בן הזוג גדל בכ-200% (כלומר פי שלושה). עדו אבגר ורמי שוורץ, [החברה הערבית בצל מגיפת הקורונה – ריכוז נתונים](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 3 ביוני 2021.

4. נתונים על רצח

בפרק זה נתמקד בנתונים על קורבנות רצח, בדגש על רצח נשים;²⁶ בתרשימים שונים יוצגו נתונים על תקופות שונות. בתרשים 4 להלן יוצגו נתונים על נשים שנרצחו בישראל **בין תחילת שנת 2020 ל-8 בנובמבר 2022**; נתונים אלו שהופקו על ידי אגף חקירות ומודיעין של המשטרה (להלן: אח"מ), נאספים ומתוקפים באופן פרטני לכל מקרה רצח בנפרד.

תרשים 4: רצח נשים, 2020 - 8 בנובמבר 2022²⁷

בשנת 2020 נרצחו בישראל 29 נשים, בשנת 2021 נרצחו 27 נשים ובשנת 2022 (עד ה-8 בנובמבר) נרצחו 21 נשים

לפי נתוני תרשים 4, בשנת 2020 נרצחו בישראל 29 נשים, בשנת 2021 נרצחו 27 נשים ובשנת 2022 (עד ה-8 בנובמבר) נרצחו 21 נשים. נתונים אלו כוללים את כל הזיקות בין החשוד לקורבן: בן זוג (לרבות בן זוג לשעבר), קרוב משפחה אחר, אדם זר או לא ידוע.

בהמשך הפרק יוצגו נתוני אח"מ שהופקו ב-8 באוגוסט (כלומר, הם אינם כוללים חלק ממקרי הרצח שאירעו ב-2022); נתונים אלו כוללים כמה פילוחים: שנת הרצח, מגדר וקבוצת אוכלוסייה של הקורבן.

בין תחילת שנת 2021 ל-8 באוגוסט 2022 נרצחו בישראל 41 נשים.²⁸ לפי המשטרה שהועברו למרכז המחקר והמידע של הכנסת עולה כי בתקופה זו נרצחו בישראל 216 גברים (יחד: 257 בני אדם); כלומר **בתקופה זו נשים היו 16% מכלל קורבנות הרצח בישראל.**²⁹

בין תחילת שנת 2021 עד ה-8 באוגוסט 2022 נרצחו בישראל 41 נשים, שהן 16% מכלל קורבנות הרצח בישראל בתקופה זו

²⁶ בפרק זה הנתונים כוללים נשים ונערות מעל גיל 12 והנתונים על רצח גברים כוללים את בני כל הגילאים. רס"ב זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה ומשפחה, משטרת ישראל, שיחת טלפון, 16 בנובמבר 2022.

²⁷ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022. השלמת נתונים בעבור התקופה שבין 8 באוגוסט ל-8 בנובמבר 2022: רס"ב זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה ומשפחה, משטרת ישראל, שיחת טלפון, 8 בנובמבר 2022.

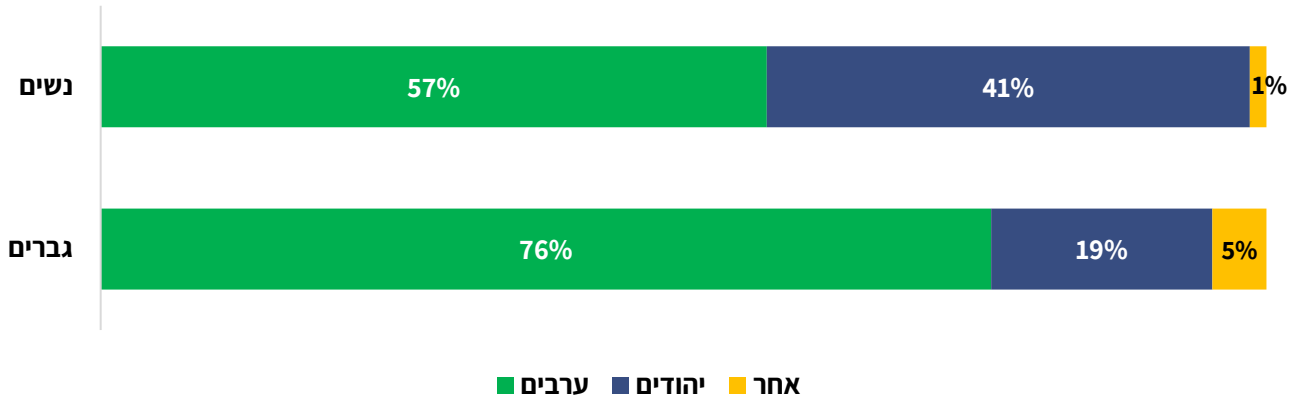
²⁸ 27 נשים נרצחו בשנת 2021 ו-14 נשים נרצחו בשנת 2022 (עד 8 באוגוסט). שם.

²⁹ 216 הנרצחים הגברים כוללים 173 גברים שנרצחו בשנת 2021 (ב-161 אירועי רצח) ו-83 גברים שנרצחו בשנת 2022, עד 8 באוגוסט – ב-82 אירועי רצח. תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

4.1 נתונים על כלל הנרצחים – פילוח לפי קבוצות אוכלוסייה

להלן תוצג בתרשים 5 התפלגות לפי קבוצות אוכלוסייה (יהודי, ערבי, 30 ואחר 32) של נתוני 70 הנשים שנרצחו מאז תחילת שנת 2020 ושל 216 הגברים שנרצחו מאז תחילת שנת 2021 עד למעד הפקת הנתונים ב-8 באוגוסט 2022.

תרשים 5: נשים וגברים שנרצחו, התפלגות לפי קבוצות אוכלוסייה של הקורבן³³

שיעור הערבים מקרב הנרצחים גדול בהרבה משיעורם באוכלוסייה (שהוא 20%): ערבים הם 76% מהנרצחים ו-57% מהנרצחות

לפי נתוני התרשים, הן בקרב גברים והן בקרב נשים שיעור הערבים מקרב הנרצחים גדול בהרבה משיעורם באוכלוסייה (שהוא כחמישית). מקרב כלל הגברים שנרצחו בישראל בין תחילת 2021 ל-8 באוגוסט 2022 - 76% היו ערבים ו-19% היו יהודים; מקרב הנשים שנרצחו בין תחילת שנת 2020 ל-8 באוגוסט 2022 - 57% היו ערביות ו-41% היו יהודיות.³⁴

4.2 רצח על ידי קרובי משפחה

להלן יוצגו נתוני אח"מ על הנרצחים בפילוח לפי הזיקה בין הרוצח לקורבן: בן זוג, קרוב משפחה אחר, או מקרים שבהם לא תועדה קירבת משפחה. במקרי רצח שבהם לא תועדה קרבת משפחה, בחלק מהמקרים הרוצח ידוע ובחלקם הוא אינו ידוע.

רצח גברים - בין תחילת שנת 2021 ל-8 באוגוסט 2022 5% מהגברים שהיו קורבנות רצח נרצחו בידי קרוב משפחה וב-95% מהמקרים לא נרשמה בתיק זיקה משפחתית. מקרב הגברים שנרצחו על ידי קרוב משפחה בתקופה זו, אף לא אחד נרצח בידי בת הזוג ו-11

³⁰ נתוני הקורבנות מהמגזר היהודי כוללים חסרי דת מברית המועצות לשעבר או חבר העמים.

³¹ נתוני הקבוצה "ערבי" כוללים מוסלמים, ערבים נוצרים, דרוזים וצ'רקסים. בתשובת המשטרה נמסר שעד סוף שנת 2021 הנשים הדרוזיות נספרו בקטגוריית "אחר" ומתחילת שנת 2022 הן נספרות כחלק מהחברה הערבית. נציין בעקבות השינוי הזה בסיווג קבוצות האוכלוסייה עשוי להיווצר קושי בהשוואה בין השנים, אולם מספר הנשים הדרוזיות שנרצחו אינו גדול.

³² אחרים הם מי שאינם שייכים לקבוצה יהודי או ערבי (למשל עובדים זרים או מבקשי מקלט).

³³ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

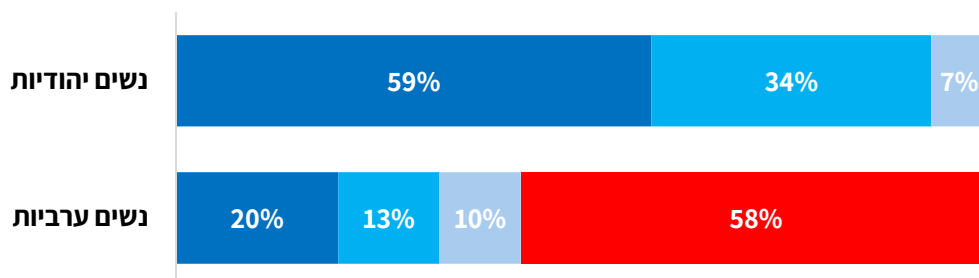
³⁴ שיעורים דומים מאוד נמצאו גם בבחינת התפלגות נתוני 41 הנשים שנרצחו בשנים 2021-2022.

נרצחו בידי בן משפחה אחר (שבעה מהנרצחים האלו היו יהודים וארבעה מהם היו ערבים). נציין כי ממדור נפגעי עבירה ומשפחה באח"מ נמסר שבימים אלו נבחן חשד למקרה אחד שבו גבר נרצח על ידי בת זוגו; הרצח הזה אירע לאחר התקופה שעליה נמסרו נתונים (כלומר אחרי 8 באוגוסט 2022).³⁵

רצח נשים – באותה תקופה שיעור הנשים שנרצחו בידי קרוב משפחה היה גבוה בהרבה מהשיעור המקביל בקרב גברים; כמו כן יש הבדל ניכר בהתפלגות זו בין נרצחות יהודיות לנרצחות ערביות, לפחות ככל שעולה מהתיעוד בתיקי החקירה. נתונים על כך יוצגו בתרשים 6.

תרשים 6: התפלגות הנשים שנרצחו לפי זיקה בין החשוד לקורבן שתועדה בתיק החקירה,

2020 עד 8 באוגוסט 2022³⁶

■ לא ידוע ■ זר ■ קרוב משפחה אחר ■ בן זוג

לפי התרשים, מקרב 29 הנשים היהודיות שנרצחו בין תחילת שנת 2020 עד 8 באוגוסט 2022, **כמעט כל הנרצחות היהודיות (93%) נרצחו על ידי קרוב משפחה**; ו-34% על ידי קרוב משפחה אחר. מיעוטן (7%) נרצחו על ידי אדם שלא היתה לו זיקה משפחתית לקורבן.

בתקופה זו, **מקרב 40 תיקי רצח של נשים ערביות, בכ-58% מהתיקים (23 תיקים) לא נרשמה זהות הרוצח או המניע לרצח. קירבת משפחה תועדה באשר לשליש מהנשים הערביות שנרצחו** – 20% (שמונה נשים) נרצחו על ידי בן זוג ו-13% (חמש נשים) נרצחו על ידי קרוב משפחה אחר.

4.3 מבט על הגשת כתבי אישום בתיקי רצח נשים

לפי המשרד לביטחון הפנים, הגשת כתב אישום היא אינדיקציה לפיענוח תיק חקירה. בחברה הערבית יש שיעור נמוך של פיענוח תיקים בכלל ושל תיקי רצח בפרט. בדיון שהתקיים בוועדה לביטחון הפנים של הכנסת בחודש ינואר 2022 אמר תומר לוטן, מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, כי בסוף שנת 2021 היה שיעור הפיענוח של מקרי רצח בחברה הערבית 24% – הרבה פחות

³⁵ רס"ב זוהרה עטיה, חוליית אלימות במשפחה, מדור נפגעי עבירה ומשפחה, משטרת ישראל, שיחת טלפון, 8 בנובמבר 2022.

³⁶ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

הגשת כתב אישום
היא אינדיקציה
לפיענוח תיק חקירה.
בחברה הערבית יש
שיעור נמוך של
פיענוח תיקים בכלל
ושל תיקי רצח בפרט

מהשיעור המקביל בחברה היהודית – 68% (שיעורים אלו חושבו בעניינם של כלל הנרצחים, לאו דווקא נשים ולא דווקא במקרים של רצח עם או ללא הקשר משפחתי). עוד מסר לוטן בדיון שאחד היעדים שנקבעו לבחינת ההצלחה של התוכנית הממשלתית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית הוא הגדלת שיעור הפיענוח של מקרי רצח בחברה הערבית; היעד שנקבע לכך הוא 36% בשנת 2023.³⁷

להלן יוצגו נתוני אח"מ על הגשת כתבי אישום בפילוח לפי קבוצת אוכלוסייה - יהודי וערבי.³⁸ נציין כי נתוני כתבי האישום הם דינמיים ונכונים ליום הפקתם (8 באוגוסט 2022).³⁹

מטבע הדברים תהליך החקירה ואיתור הרוצח עשויים להיות שונים כשמדובר ברצח על ידי קרוב משפחה (בעיקר במקרים שבהם ידוע על תלונות של האישה למשטרה בגין אלימות במשפחה) לעומת רצח שבו המשטרה אינה חושדת בקירבת משפחה בין הקורבן לרוצח. משום כך נציג **בנפרד** את נתוני הנרצחות שבעבורן תועדה קרבת משפחה בין החשוד לקורבן ואת נתוני הנרצחות שבעבורן לא תועדה זיקה כזו. הנתונים יוצגו על מקרי רצח שאירעו בשנים 2020-2021; לא כללנו את נתוני שנת 2022 (שבעת הכנת המסמך עדיין לא הסתיימה) מכיוון שתהליך החקירה עשוי להיות ממושך.

³⁷ ועדת ביטחון הפנים, דיון בנושא: [הצגת מדדים לבחינת התוכנית הממשלתית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית](#), ינואר 2022, פרוטוקול מס' 54.

³⁸ נתוני הקבוצה "ערבי" כוללים מוסלמים, ערבים נוצרים, דרוזים וצ'רקסים. בתשובת המשטרה נמסר שעד סוף שנת 2021 הנשים הדרוזיות נספרו בקטגורייה "אחר" ומתחילת שנת 2022 הן נספרות כחלק מהחברה הערבית. נציין בעקבות השינוי הזה בסיווג קבוצות האוכלוסייה עשוי להיווצר קושי בהשוואה בין השנים.

³⁹ נתוני פרקליטות המדינה אינם ניתנים לפילוח לפי מגדר או מגזר ומשום כך לא פנינו בעניין זה לפרקליטות.

תרשים 7: נשים יהודיות ונשים ערביות שנרצחו בשנים 2020-2021, לפי הזיקה בין החשוד לקורבן שנרשמה בתיק החקירה והגשת כתבי אישום עד לתאריך 8 באוגוסט 2022⁴⁰

22 נרצחות יהודיות

2 ללא תיעוד
זיקה משפחתית

20 עם תיעוד זיקה משפחתית

2 כתבי אישום

שישה תיקים
ללא כתב אישום

14 כתבי אישום

33 נרצחות ערביות

22 ללא תיעוד זיקה משפחתית

11 עם תיעוד זיקה משפחתית

18 תיקים ללא
כתב אישום

ארבעה כתבי
אישום

תיק אחד ללא
כתב אישום

עשרה כתבי
אישום

לפי נתוני אח"מ שהוצגו בתרשים 7, בשנים 2020-2021 נרצחו **22 נשים יהודיות**. בתיקי החקירה של 20 מהן נרשמה זיקה משפחתית בין החשוד לקורבן.⁴¹ ב-14 מתיקים אלו הוגש כתב אישום ו**בשישה מהם לא הוגש כתב אישום** עד מועד הפקת הנתונים ב-8 לאוגוסט 2022. בשני התיקים שבהם נרצחה אישה יהודיה ובתיק לא נרשמה זיקה משפחתית (כלומר הן נרצחו על ידי זר) הוגש כתב אישום.

עוד עולה מנתוני אח"מ כי בשנים אלו נרצחו **33 נשים ערביות**. בעבור שליש מהן (11 נשים) נרשמה בתיק החקירה זיקה משפחתית,⁴² וברוב גדול של התיקים האלו הוגש כתב אישום (עשרה

⁴⁰ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.

⁴¹ 13 מהן נרצחו על ידי בן זוג ושבע נרצחו על ידי קרוב משפחה אחר. שם.

⁴² שש נשים נרצחו על ידי בן זוג וחמש על ידי קרוב משפחה אחר. שם.

תיקים). **בעבור שני שלישים מהנשים הערביות שנרצחו בשנים אלו (22 נשים) לא נרשמה זיקה משפחתית.** מקרב קבוצה זו הוגשו רק ארבעה כתבי אישום, באותם מקרים שבהם נקבעו חשוד ומניע לרצח. **ב-18 תיקים המניע לרצח אינו ידוע למשטרה ועדיין לא הוגש כתב אישום.** עוד נציין באשר ל-18 התיקים האלו, כי תשעה מהם נפתחו בשנת 2020 ותשעה נפתחו בשנת 2021, כלומר חלקם הגדול לא נפתח לאחרונה.⁴³

---

⁴³ תשובת המשרד לביטחון הפנים על פניית מרכז המחקר והמידע של הכנסת, נגה ספרא, יועצת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 14 באוגוסט 2022. תשובות על שאלות הבהרה, סהר דונל, לשכת השר לביטחון הפנים, דוא"ל, 18 באוגוסט 2022.